

En styrke ved landvæsenskommissionerne er, at de med deres sammensætning — bestående af en dommer og af to kommissærer, der i reglen vil være trænede kommunalfolk, og udstyret med en teknisk sagkyndig — er i stand til at samle og afgøre vidt forskellige spørgsmål, både tekniske, sundhedsmæssige og juridiske og spørgsmål af almindelig, kommunal interesse.

Endvidere må det anføres, at det næppe vil være muligt at finde frem til en myndighed, som eventuelt fremtidig vil kunne overtage afgørelsen af planlægnings- og politiske spørgsmål i vandforsyningsager — der rejser problemer af en helt anden karakter end f. eks. vej- og byplansager —, forinden den forestående kommunalreform er gennemført.

I det foreliggende lovforslag foreslås det derfor, at afgørelsesmyndigheden i vandindvindingsager i det væsentlige forbliver hos landvæsenskommissionerne.

Man foreslår imidlertid, til en vis grad i overensstemmelse med KF, at ordningen udbygges på forskellig måde.

Man foreslår således i § 2, at der gives en udtrykkelig bestemmelse om kommunernes opgaver med hensyn til at udarbejde planer for den fremtidige vandforsyning. Det foreslås i denne forbindelse i § 7, stk. 2, at indenrigsministeren skal kunne pålægge kommunerne at foretage vandundersøgelser.

Med hensyn til landvæsenskommissionernes virksomhed foreslår man i § 5 i overensstemmelse med KF § 5, stk. 4, at ordningen med faste landvæsenskommissioner kan udvides til at gælde også for andre områder end det storkøbenhavnske indvindingsområde. Man foreslår endvidere i § 16, stk. 2, i overensstemmelse med KF § 10, stk. 3, at interesserede kommuner og Danmarks geologiske Undersøgelse skal underrettes om og eventuelt indkaldes til landvæsensretternes møder. Man har herudover i § 16, stk. 2, foreslået, at vedkommende amtmand og eventuelle byudviklingsudvalg og fredningsplanudvalg skal underrettes og indkaldes, så spørgsmålet om vandforsyningens indpasning i planer om fremtidig bebyggelse, spildevandsafledning og rekreative områder kan blive belyst. Efter § 16, stk. 3, skal de nævnte planlægningsudvalg kunne forlange en sag for landvæsensretten udsat for at overveje den foreliggende sags overensstemmelse med igangværende planlægning.

I § 8 har man i overensstemmelse med betænkningen „Vand“ foreslået, at der oprettes et sagkyndigt vandforsyningsråd med den opgave at afgive vejledende udtalelser til myndighederne om vandforsyningsforhold af principiel eller større betydning. Vandforsyningsrådet vil formentlig kunne få betydning som støtte for kommunerne under deres

planlægning af vandforsyningen. Endvidere skal landvæsensretterne under deres sagsbehandling være opmærksomme på muligheden for at indhente udtalelser fra rådet, jfr. § 17, stk. 1, og der skal altid indhentes en udtalelse fra rådet, forinden der gives påbud om oprettelse af et kommunalt vandforsyningsfællesskab, og forinden der pålægges en kommunal vandforsyning leveringspligt til en anden kommune, jfr. §§ 21 og 22. Det må i øvrigt påregnes, at landvæsensretterne i det hele i deres afgørelser vil følge udtalelser fra vandforsyningsrådet. Indenrigsministeren skal altid gøres bekendt med rådets udtalelser.

Når den administrative opbygning ændres på denne måde, vil landvæsensretterne efter indenrigsministeriets mening også fremtidig have gode muligheder for at fungere som den bestemmende myndighed i de fleste spørgsmål om vandindvindingsstilladelser. Man mener dog, at der i lighed med den svenske ordning bør være mulighed for, at visse spørgsmål, navnlig af større samfundsmæssig betydning, undtages fra landvæsenskommissionernes myndighed og i stedet afgøres af en mere politisk instans. Man har overvejet i nogen lighed med ordningen i Sverige at foreslå, at sådanne spørgsmål afgøres af indenrigsministeren, men man er endt med at foreslå, at spørgsmålene skal kunne forelægges for folketinget til afgørelse ved lov. En sådan lov vil formodentlig ofte kunne være meget kortfattet og alene træffe afgørelsen af enkelte, vigtige tvivlsspørgsmål, således at sagen, når loven foreligger, i øvrigt fortsætter for landvæsenskommissionen efter reglerne i den almindelige vandforsyningslov. Selvfølgelig vil en sådan sag dog også kunne føre til ændringer i selve vandforsyningsloven. I lovforslagets § 17, stk. 3, er det i overensstemmelse med ovenstående foreslået, at landvæsensretten under de i bestemmelsen angivne omstændigheder skal udsætte sagen og forelægge den for indenrigsministeren, der så må afgøre, om han vil søge spørgsmålet afgjort ved lov.

3. Erstatninger for skader ved sænkning af grundvandstanden.

Indtil 1926 var det vistnok den almindelige opfattelse, at en grundejer, der indvandt en stor mængde grundvand på sin ejendom, ikke blev erstatningspligtig for skader ved sænkning af grundvandstanden på omkringliggende ejendomme. Dette fandtes dog ikke tilfredsstillende, og Københavns kommune kom ind på kulancemæssigt at yde halv erstatning for sådanne skader. Ved en Østre Landsrets dom af 29. december 1927 (U.f.R. 1928, side 378), der vedrørte en sådan skade forvoldt af